

THE COVID-19 CRISIS

PHAINOMENA

Revija za fenomenologijo in hermenevtiko
Journal of Phenomenology and Hermeneutics

30 | 116-117 | April 2021

Andrej Božič (*Ed.*)

THE COVID-19 CRISIS

Institute Nova Revija for the Humanities

*

Phenomenological Society of Ljubljana

Ljubljana 2021

PHAINOMENA

Revija za fenomenologijo in hermenevtiko

Journal of Phenomenology and Hermeneutics

Glavna urednica: Editor-in-Chief:	Andrina Tonkli Komel
Uredniški odbor: Editorial Board:	Jan Bednarik, Andrej Božič, Tine Hribar, Valentin Kalan, Branko Klun, Dean Komel, Ivan Urbančič +, Franci Zore.
Tajnik uredništva: Secretary:	Andrej Božič
Urednik številke: Editor of the Issue:	Andrej Božič

Mednarodni znanstveni svet: | **International Advisory Board:**

Pedro M. S. Alves (University of Lisbon, Portugal), *Babette Babich* (Fordham University, USA), *Damir Barbarić* (University of Zagreb, Croatia), *Renaud Barbaras* (University Paris 1 Panthéon-Sorbonne, France), *Miguel de Beistegui* (The University of Warwick, United Kingdom), *Azelarabe Lahkim Bennani* (Sidi Mohamed Ben Abdellah University, Morocco), *Rudolf Bernet* (KU Leuven, Belgium), *Petar Bojanić* (University of Belgrade, Serbia), *Philip Buckley* (McGill University, Canada), *Umesh C. Chattopadhyay* (University of Allahabad, India), *Gabriel Cercel* (University of Bucharest, Romania), *Cristian Ciocan* (University of Bucharest, Romania), *Ion Copoeru* (Babeş-Bolyai University, Romania), *Jean François Courtine* (Paris-Sorbonne University, France), *Renato Cristin* (University of Trieste, Italy), *Massimo De Carolis* (University of Salerno, Italy), *Alfred Denker* (College of Philosophy and Theology Vallendar, Germany), *Mădălina Diaconu* (University of Vienna, Austria), *Donatella Di Cesare* (Sapienza University of Rome, Italy), *Lester Embree +*, *Adriano Fabris* (University of Pisa, Italy), *Cheung Chan Fai* (Chinese University of Hong Kong, Hong Kong), *Günter Figal* (University of Freiburg, Germany), *Dimitri Ginev* (Sofia University "St. Kliment Ohridski," Bulgaria), *Andrzej Gniazdowski* (Polish Academy of Sciences, Poland), *Jean Grondin* (University of Montreal, Canada), *Klaus Held* (University of Wuppertal, Germany), *Friedrich-Wilhelm von Herrmann* (University of Freiburg, Germany), *Heinrich Hüni +*, *Ilya Inishev* (National Research University Higher School of Economics, Russia), *Tomas Kačerauskas* (Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania), *Richard Kearney* (Boston College, USA), *Guy van Kerckhoven* (KU Leuven, Belgium), *Pavel Kouba* (Charles University in Prague, Czech Republic), *İoanna Kuçuradi* (Maltepe University, Turkey), *Susanna Lindberg* (University of Helsinki, Finland), *Thomas Luckmann +*, *Jeff Malpas* (University of Tasmania, Australia), *Michael Marder* (University of the Basque Country, Spain), *Viktor Molchanov* (Russian State University for the Humanities, Russia), *Liangkang Ni* (Sun Yat-Sen University, China), *Cathrin Nielsen* (Frankfurt a. M., Germany), *Karel Novotný* (Charles University in Prague, Czech Republic), *Tadashi Ogawa* (Kyoto University, Japan), *Žarko Paić* (University of Zagreb, Croatia), *Željko Pavić* (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Croatia), *Christophe Perrin* (University of Louvain, Belgium), *Dragan Prole* (University of Novi Sad, Serbia), *Antonio Ziri6n Quijano* (National Autonomous University of Mexico, Mexico), *Ramsey Eric Ramsey* (Arizona State University, USA), *Rosemary Rizo-Patr6n Boylan de Lerner* (Pontifical Catholic University of Peru, Peru), *Alfredo Rocha de la Torre* (Pedagogical and Technological University of Colombia, Colombia), *Hans Ruin* (Södert6rn University, Sweden), *Javier San Mart6n* (National Distance Education University, Spain), *Gunter Scholtz* (Ruhr-University Bochum, Germany), *Hans Rainer Sepp* (Charles University in Prague, Czech Republic), *Tatiana Shchytsova* (European Humanities University, Lithuania), *Önay S6zer* (Boğaziçi University, Turkey), *Michael Staudigl* (University of Vienna, Austria), *Silvia Stoller* (University of Vienna, Austria), *T6ru Tani* (Ritsumeikan University, Japan), *Rainer Thurnher* (University of Innsbruck, Austria), *Peter Trawny* (University of Wuppertal, Germany), *Lubica Učnik* (Murdoch University, Australia), *Helmut Vetter* (University of Vienna, Austria), *Ugo Vlaisavljević* (University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina), *Bernhard Waldenfels* (Ruhr-University Bochum, Germany), *Andrzej Wierciński* (University of Warsaw, Poland), *Ichir6 Yamaguchi* (Toyo University, Japan), *Chung-Chi Yu* (National Sun Yat-sen University, Taiwan), *Holger Zaborowski* (University of Erfurt, Germany), *Dan Zahavi* (University of Copenhagen, Denmark), *Wei Zhang* (Sun Yat-sen University, China).

Lektoriranje: Proof Reading:	Andrej Božič
Oblikovna zasnova: Design Outline:	Gašper Demšar
Prelom: Layout:	Žiga Stopar
Task: Printed by:	Primitus, d. o. o.

Uredništvo in založništvo: | Editorial Offices and Publishers' Addresses:

Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko
Institute Nova Revija for the Humanities

Fenomenološko društvo v Ljubljani
Phenomenological Society of Ljubljana

Filozofska fakulteta | Oddelek za filozofijo (kab. 432b)

Vodovodna cesta 101
1000 Ljubljana
Slovenija

Aškerčeva 2
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel.: (386 1) 24 44 560

Tel.: (386 1) 2411106

Email:
institut@nova-revija.si
andrej.bozic@institut-nr.si

Email:
dean.komel@ff.uni-lj.si

Revija *Phainomena* objavlja članke s področja fenomenologije, hermenevtike, zgodovine filozofije, filozofije kulture, filozofije umetnosti in teorije znanosti. Recenzentske izvode knjig pošiljajte na naslov uredništva. Revija izhaja štirikrat letno. Za informacije glede naročil in avtorskih pravic skrbí *Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko*.

*

The journal *Phainomena* covers the fields of phenomenology, hermeneutics, history of philosophy, philosophy of culture, philosophy of art, and phenomenological theory of science. Books for review should be addressed to the Editorial Office. It is published quarterly. For information regarding subscriptions and copyrights please contact the *Institute Nova Revija for the Humanities*.

Finančna podpora: | Financially Supported by:

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije | Slovenian Research Agency

Članki v reviji so objavljeni v okviru: | Papers in the journal are published within the framework of:

- Raziskovalni program P6-0341 | Research program P6-0341;
- Infrastrukturni program I0-0036 | Infrastructure program I0-0036.

Revija *Phainomena* je vključena v naslednje podatkovne baze: | The journal *Phainomena* is indexed in:

Digitalna knjižnica Slovenije; DOAJ; EBSCO; Emerging Sources Citation Index (Web of Science); ERIH PLUS; Humanities International Index; Internationale Bibliographie der geistes- und sozialwissenschaftlichen Zeitschriftenliteratur; Internationale Bibliographie der Rezensionen geistes- und sozialwissenschaftlicher Literatur; Linguistics and Language Behavior Abstracts; ProQuest; Revije.si (JAK); Scopus; Social Science Information Gateway; Social Services Abstracts; Sociological Abstracts; The Philosopher's Index; Ulrich's Periodicals Directory; Worldwide Political Science Abstracts.

Enojna številka: | Single Issue: 10 €
Dvojna števila: | Double Issue: 16 €

Spletna stran: | Website:
phainomena.com

THE COVID-19 CRISIS

TABLE OF CONTENTS | KAZALO

INTRODUCTION | UVOD

Andrej Božič

The Fragility of Virality | The Virality of Fragility

5

Krhkost virulence | Virulenca krhkosti

THE COVID-19 CRISIS | KRIZA COVID-19

Daniel R. Sobota

The Virus of the Question. The Phenomenology of the COVID-19 Pandemic

13

Virus vprašanja. Fenomenologija pandemije COVID-19

Svetlana Sabeva

“Life with the Virus.” A Phenomenology of Infectious Sociality

41

»Življenje z virusom«. Fenomenologija nalezljive družbenosti

Jarosław Gara

Initial Reflections on Man in the COVID-19 Pandemic. The Reality That Is and Is Not the Same Reality

61

Začetna razmišljanja o človeku v pandemiji COVID-19. Resničnost, ki je in ni enaka resničnost

Victor Molchanov

Common Sense and Common Disease. The Pandemic and the Expansion of the Non-real

79

Skupnostni čut in skupna bolezen. Pandemija in razmah ne-realnega

Silvia Pierosara

Narrative Autonomy as Means of Vulnerability Management

99

Narativna avtonomija kot sredstvo obvladovanja ranljivosti

Veronica Neri

The Words of Ethics across the Media in a Time of Pandemic. From Misinformation to Solidarity

123

Medijsko posredovane besede etike v času pandemije. Od napačnih informacij do solidarnosti

Uroš Milić

A Hermeneutical Account of Social Distance as a Form of Negative Solidarity. Exploring the Peculiar Case of “Coronationalism”

145

Hermenavtični premislek socialne distance kot oblike negativne solidarnosti. Raziskava o nenavadnem primeru »koronacionalizma«

Zmago Švajncer Vrečko
Zrenje v masko kot pogled v končnost. Strah pred krizo kot strah pred smrtjo in sodobni stoicizem 169
Gazing at Masks as Staring into Finality. The Fear of Crisis, as Fear of Death, and Modern Stoicism

Paulina Sosnowska
Medical Workers as the *Pharmakoi* of 2020. The Pandemic in Poland through a Girardian Lens 193
Zdravstveni delavci kot pharmakoi leta 2020. Pandemija na Poljskem skozi girardovsko lečo

Lea-Marija Colarič-Jakše
Innovation Potential of Social Capital in Tourism during the Pandemic of COVID-19 215
Inovacijski potencial družbenega kapitala v turizmu med pandemijo COVID-19

Holger Zaborowski
Mitten im Sturm. Freiheit, Verantwortung und Menschenwürde angesichts der Corona-Pandemie 237
Sredi viharja. Svoboda, odgovornost in človeško dostojanstvo z ozirom na pandemijo koronavirusa

DOCUMENTS | DOKUMENTI

Hans-Georg Gadamer
Was ist der Mensch? 255
What is Man? 269
Kaj je človek? 281

ANNOUNCEMENT | OBVESTILO

Polona Tratnik
Égalité 295

Manuscript Submission Guidelines 299

Navodila za pripravo rokopisa 303

ANNOUNCEMENT | OBVESTILO

UDC: 172

Polona Tratnik

ÉGALITÉ

V kontekstu pandemije COVID-19 so se nekatere države znašle v katastrofalni situaciji, ko se je bilo medicinsko osebje primorano soočiti z vprašanjem pravične oziroma ustrezne razporeditve zdravstvenih virov, ki so bili bolj omejeni kot v običajnih razmerah. Za orientacijo glede ravnanja medicinskega osebja v okoliščinah krizne zdravstvene oskrbe je marca 2020 Italijansko društvo za anestezijo, analgezijo, oživljanje in intenzivno nego (SIAARTI) izdalo seznam priporočil in etičnih razmislekov za boljšo

Polona TRATNIK

Nova univerza, Fakulteta za slovenske in mednarodne študije, Mestni trg 23, 1000 Ljubljana, Slovenija

polona.tratnik@fsm.s.nova-uni.si

Égalité je umetniško-raziskovalni projekt avtorice članka v procesu nastajanja. Najavljen je bil na razstavi *Živi objekt* v Mestni galeriji Ljubljana (2. 9. 2020–1. 11. 2020). Razstava rezultatov projekta je predvidena v marcu 2021 v Galeriji 001 (v sklopu Kulturnega centra Tobačna 001). Za strokovno svetovanje pri projektu se avtorica zahvaljuje prof. dr. Bojani Beović.

announcement | obvestilo

informiranost kliničnih zdravnikov kritičnih pacientov COVID-19 (Vergano et al. 2020a, Vergano et al. 2020b), nato je več znanstvenih skupin po svetu objavljalo znanstvene članke, v katerih so podale konkretna priporočila za ravnanje v kriznih situacijah. Oblikovali so se triažni principi in kriteriji za krizno oskrbo, ki so bili sicer delno že formulirani pred desetletjem za scenarij pandemije gripe in njej podobnih bolezni (Bayer et al. 2011, White et al. 2009), v marcu leta 2020 pa so bili posodobljeni za okoliščine COVID-19. Kot marca 2020 povzema skupina raziskovalcev (Emanuel et al. 2020), je prvo vodilo v pandemiji COVID-19 pri odločanju glede tega, kdo dobi zdravstvene vire, maksimiranje koristi. Pri tem gre za dve vodili: ohraniti čim več življenj – ta kriterij ima absolutno prednost – in ohraniti največ življenjskih let. Zdravniki naj bi se pri odločanju za zdravljenje naslonili tudi na oceno pacientove bodoče kvalitete življenja. Stara vodila, ki so temeljila na enakosti, so bila postavljena v ozadje. Načelo, ki pravi: »Kdor prej pride, prej dobi,« ni bilo priporočeno, naključen izbor pa zgolj v primeru, kadar imajo pacienti enako prognozo. Pomembno vodilo pri izboru je promocija in nagrajevanje instrumentalne vrednosti pacienta, namreč v smislu, da ima prednost tista oseba, ki koristi drugim – predvsem so tu mišljeni zdravstveni delavci. V razpravah so raziskovalci izpostavljali prioritete kriterijev, spodbujali zdravstvene delavce v prvih vrstah k smotrnemu ravnanju in jih pomirjali z nagovorom, da je etično tudi odvzeti zdravstveno oskrbo pacientu, če jo zagotovijo drugemu z bolj obetavno prognozo.

Pandemija COVID-19 nas je kot družbo prisilila v ponoven razmislek o razsvetljenskih načelih in o možnostih njihovega družbenega uresničevanja. Ko Tzvetan Todorov povzema razsvetljenska načela, v skladu z njimi misel o svobodi in univerzalnosti opredeli takole: »vsi ljudje pripadajo isti vrsti in imajo kot takšni pravico do enakega dostojanstva« (Todorov 2006, 205). Osnovo je definiral Jean-Jacques Rousseau: »[D]ružbeni sporazum med državljani ustvari tako enakost, da se vsi obvežejo pod istimi pogoji in morajo uživati iste pravice.« (Rousseau 2001, 37)

Projekt *Égalité* tovrsten razmislek o naši družbi kot razsvetljenski in demokratični izziva v današnjih razmerah ter dileme, s katerimi se je doslej soočala medicinska stroka, ki jih je omejevala predvsem na medicinske parametre, pogloblja in naslavlja na širšo družbo.

Bibliografija | Bibliography

Bayer, Ronald, Ruth Gaare Bernheim, LaVera Marguerite Crawley, Norman Daniels, Kenneth Goodman, Nancy Kass, Bernard Lo, Sara Rosenbaum, Jennifer Prah Ruger, Pamela Sankar, Marion Cassady Wheeler in Leslie Wolf. 2011. *Ethical Considerations for Decision Making Regarding Allocation of Mechanical Ventilators During a Severe Influenza Pandemic or Other Public Health Emergency*. https://www.cdc.gov/os/integrity/phethics/docs/Vent_Document_Final_Version.pdf. Zadnji dostop: 1. 10. 2020.

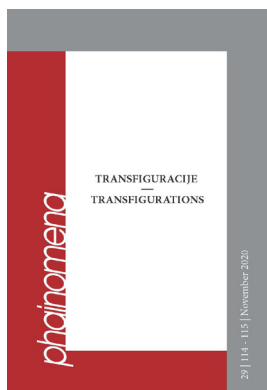
Emanuel, Ezekiel J., Govind Persad, Ross Upshur, Beatriz Thome, Michael Parker, Aaron Glickman, Cathy Zhang, Connor Boyle, Maxwell Smith in James P. Phillips. 2020. »Fair Allocation of Scarce Medical Resources in the Time of Covid-19.« *The New England Journal of Medicine*. 23. 3. 2020. DOI: 10.1056/NEJMSb2005114. Zadnji dostop: 1. 10. 2020.

Rousseau, Jean Jacques. 2001. *Družbena pogodba*. Ljubljana: Krtina.

Todorov, Tzvetan. 2006. »Duh razsvetljenstva.« V D'Alembert, Jean le Rond, Denis Diderot in Tzvetan Todorov, *Uvod v Enciklopedijo. Duh razsvetljenstva*. Ljubljana: Studia humanitatis. 297

Vergano, Marco, Guido Bertolini, Alberto Giannini, Giuseppe R. Gristina, Sergio Livigni, Giovanni Mistracetti, Luigi Riccioni in Flavia Petrini. 2020a. »Clinical Ethics Recommendations for the Allocation of Intensive Care Treatments in Exceptional, Resource-Limited Circumstances.« *Society of Anesthesia, Analgesia, Resuscitation, and Intensive Care (SIAARTI)*. <https://bit.ly/2UyQ6I3>. Zadnji dostop: 1. 10. 2020.

Vergano, Marco, Guido Bertolini, Alberto Giannini, Giuseppe R. Gristina, Sergio Livigni, Giovanni Mistracetti, Luigi Riccioni, Flavia Petrini. 2020b. »Clinical Ethics Recommendations for the Allocation of Intensive Care Treatments in Exceptional, Resource-Limited Circumstances: the Italian Perspective During the COVID-19 Epidemic.« *Critical Care* 24. 22. 4. 2020. <https://ccforum.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13054-020-02891-w>. Zadnji dostop: 1. 10. 2020.

Phainomena | 29 | 114-115 | November 2020

»Transfiguracije | Transfigurations»

Petar Šegedin | Maxim Miroshnichenko | Dino Manzoni
| Andraž Dolinšek | Manca Erzetič | Michał Wieczorek |
Joaquim Braga | René Dentz | Tea Golob | Tina Bilban

Phainomena | 29 | 112-113 | June 2020

»Eo ipso«

Bence Peter Marosan | Christian Ivanoff-Sabogal | Virgilio
Cesarone | Daniel Ross | Rok Svetlič | Fabio Polidori | Patrick
M. Whitehead | Zmago Švajncer Vrečko | Mirt Komel |
Marijan Krivak | Jonas Miklavčič | Polona Tratnik | Timotej
Prosen | Tonči Valentić | Andrej Božič | Małgorzata Hołda |
Mario Kopic

Phainomena | 28 | 110-111 | November 2019

Andrzej Wierciński & Andrej Božič (Eds.)

“Philosophy of Education”

Andrzej Wierciński | Michał Federowicz | Daniel R. Sobota |
Jarosław Gara | Oreste Tolone | Carmelo Galioto | Mindaugas
Briedis | Małgorzata Hołda | Urszula Zbrzeźniak | Katarzyna
Dworakowska | Anna Zielińska | Anna Wiłkomirska | Paulina
Sosnowska | Tomaž Grušovnik | Jernej Kaluža | Ramsey Eric
Ramsey | Tina Bilban | Andrej Božič

